

Aan: het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, en
het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Rotterdam, 10 september 2018

Betreft: Inspraak op het concept Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet

In het algemeen genomen kijkt BOG met tevredenheid terug op het proces waarmee tot dit Aanvullingsbesluit is gekomen. Er is ruim gelegenheid geweest om bij de totstandkoming inbreng te mogen plegen. Ook hebben wij een positief beeld bij het voorliggende concept Aanvullingsbesluit bodem. Toch zijn er nog een aantal punten die volgens ons nog verbeterd kunnen worden om zo meer recht te doen aan het motto "Eenvoudig beter" waarmee op de stelselherziening van de Omgevingswet is ingezet.

We onderschrijven het uitgangspunt dat het Rijk enkel regels stelt zover dat uit internationaalrechtelijke verplichting volgt of als er belangen zijn die niet op doelmatige wijze door de gemeenten, waterschappen of provincies kunnen worden behartigd. Onder dit laatste vallen zeker de uitgangspunten voor uniforme regels voor activiteiten op en in de bodem waardoor een gelijk speelveld voor bedrijven ontstaat en een gelijkwaardige beschermingsniveau voor mens en milieu. De mogelijkheid tot maatwerk moet hiermee beperkt blijven tot situaties waar de lokale omstandigheden nopen tot lokaal maatwerk in afwijkingen op de Rijksregels. Een goede onderbouwing bij dergelijk maatwerk moet afdwingbaar zijn om een lappendeken van regels en normstellingen in het grondverzet te voorkomen.

De aanwijzing van milieubelastende activiteiten in hoofdstuk 3

Als voorbeeld voor het verder kunnen beperken van het stellen van Rijksregels zien wij in het uitzonderen van handelingen met schone grond en schone baggerspecie in de aanwijzingen van de milieubelastende activiteiten (MBA) in Hoofdstuk 3. Wij willen daarbij wel als voorwaarde dat het vallen in de milieuklasse schoon moet worden aangetoond middels een milieuverklaring als bedoeld in het Bbk/Rbk.

Een andere beperking van Rijksregels zien wij in het criterium van minder dan 25 m³ aan te merken als "niet in betekende mate" (NIBM) ook van toepassing te laten zijn op de activiteiten bodemsanering (artikel 3.48h) en opslaan van grond en baggerspecie (artikel 3.48k).

Bij de aanwijzingen van graven in artikel 3.48c en artikel 3.48e wordt in het 3^e lid het graven in het grondwater en in de waterbodem, zowel onder het oppervlaktewater al in de droge oevers, uitgesloten van de MBA. Dit lijkt ons een te brede uitsluiting. In Nederland zit je bij graafwerkzaamheden al snel op diepte van het grondwater. Ook zijn er aanzienlijke delen van oppervlaktewaterlichamen die droog liggen en niet van de landbodem zijn te onderscheiden. Zoals het nu is geformuleerd zijn de regels die in Hoofdstuk 4 worden gesteld aan graven niet van toepassing zijn in deze situaties. Grootschalig grondverzet en delfstoffen-winning kenmerken zich mede door het graven in het grondwater danwel in oppervlaktewaterlichaam. Dit onderscheid lijkt ons niet de bedoeling. Het wordt onwettelijk als er bijvoorbeeld voor de eerste meter die je de grond ingaat andere regels gelden als voor verdere diepte omdat het grondwatervniveau op een meter ligt. Ook zal dit leiden tot veel discussies met het bevoegd gezag. Wij willen deze artikelonderdelen zo aangepast zien dat voor het graven in alle landbodem dezelfde Rijksregels gelden.

Ook vindt er veel grondverzet plaats op het grensvlak van landbodem en (droge deel van) een oppervlaktewaterlichaam. Er wordt op Rijksniveau geen invulling gegeven op MBA graven, opslag en saneren in een oppervlaktewaterlichaam. Deze activiteiten worden straks door de 23 Waterschapsverordeningen geregeld. Dit betekent dat de Waterschappen (en RWS?) vrij spel hebben om eigen afwijkende regels en eisen te stellen omtrent graven, opslaan en saneren in (en per) oppervlaktewaterlichaam. Dit is zeer onwettelijk, omdat hiermee een lappendeken ontstaat van verschillende regels met als consequentie dat afstemming over uitwisseling waterbodem naar landbodem gefrustreerd raakt met stagnatie en imagoschade tot gevolg. de insteek "Eenvoudig beter" zal hierin leidend moeten zijn. Wij verzoeken dan ook om middels instructies er voor zorg te dragen dat de Rijksregels die gesteld worden aan graven opslag en saneren landelijk op gelijke wijze opgenomen moeten worden in de Waterschapsverordeningen. Slecht indien de lokale situatie aantoonbaar om afwijking vraagt een maatwerkregel mag worden gesteld.

Bij de aanwijzing van opslaan van herbruikbare kwaliteiten grond en baggerspecie als MBA (artikel 3.48k) worden in artikel 3.48m de regels voor het ontvangen van afvalstoffen (paragraaf 4.49) mede van toepassing verklaard. Dit is een veel te vergaande bepaling. Hiermee moet er ten minste 4 weken vooraf een melding worden gedaan. Hierbij moet dan een beschrijving van de acceptatie- en controleprocedures worden overlegd waarbij in de werkinstructies nog onderscheid gemaakt moet worden in groepen van afvalstoffen (grond en baggerspecie) en types van aanbieders. Ook het beschrijven van gangbare afwijkingen per categorie maakt onderdeel uit van deze procedurebeschrijving. Dat dit een te zware en overbodige eis betreft meten wij ook af aan de onlangs (18 juli) door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat uitgebrachte Leidraad Afvalstof of Product. Hierin verduidelijkt het Ministerie het begrip afvalstof en het van toepassing zijn van de einde-afvalstatus om in het licht van de circulaire economie materialen niet onnodig als afvalstof te kwalificeren. Als deze leidraad, conform het verzoek van het Ministerie, wordt toegepast op hergebruikskwaliteiten grond en baggerspecie volgt daaruit dat na kwalificatie herbruikbare grond en baggerspecie

niet langer als afvalstof wordt aangemerkt. Wij vragen om onderdeel a. van artikel 3.48m te schrappen. Ook de Nota van Toelichting moet nog worden aangepast op deze Leidraad.

In § 3.5.12 worden een grondbank en een grondreinigingsbedrijf aangewezen als een vergunningsplichtige activiteiten. Hierbij hebben wij nog enkel opmerkingen.

In het 2^e lid van artikel 3.200a wordt een verkeerde verwijzing gebruikt door “Deze activiteit” en “dat toepassen” te koppelen. De aangewezen activiteit(en) betreft geen toepassen maar a. opslaan, en b. bewerken.

In artikel 3.200b wordt de vergunningsplicht voor bewerken beperkt tot bewerken van verontreinigde grond, zwaar verontreinigde grond en zwaar verontreinigde baggerspecie. Pas na het lezen van de Nota van Toelichting wordt duidelijk wat er onder “verontreinigde grond” wordt verstaan, namelijk verontreiniging > industrie maar < interventiewaarde. Deze term is zeer onhandig gekozen. Ten eerste is tot nu toe ook kwaliteit wonen, industrie en zwaar verontreinigd aangemerkt als verontreinigde grond. Ten tweede is er een hiaat nu niet-verontreinigde grond niet aansluit op verontreinigde grond omdat de klassen wonen en industrie daar tussen vallen. Wonen en industrie zijn niet “niet-verontreinigd, maar ook niet wel-verontreinigd. Dit snapt niemand. Als we in de tabel op pagina 278 van de Nota van Toelichting kijken dan kent baggerspecie wel een kwaliteit matig verontreinigd, maar grond weer niet. Verder merken we bij de indeling van kwaliteiten op dat voor grond de kwaliteiten met “verontreinigd” in zich niet voor hergebruik in aanmerking komen maar bij baggerspecie zijn van de kwaliteiten met “verontreinigd” in zich er twee wel geschikt zijn voor hergebruik en één niet. Om al deze verwarring te voorkomen zien wij graag dat de term “verontreinigd” niet wordt gebruikt voor die kwaliteiten grond en baggerspecie die herbruikbaar zijn. “Verontreinigd” heeft ook een negatieve beleving in zich die niet past bij het hergebruik en de circulaire economie die we allen nastreven.

Wij stellen voor om in plaats van “niet-verontreinigd” de term “schoon” te gebruiken. Voor baggerspecie en waterbodem zien wij graag dat de neutraal klinkende indeling in de klasse (toepasbaar) A en (toepasbaar) klasse B blijft bestaan. Hiermee is duidelijk dat alle verontreinigde grond en baggerspecie niet herbruikbaar/toepasbaar is.

Voor het opslaan van nog niet definitief gekwalificeerde (niet voor zien van een milieuverklaring) grond en baggerspecie willen wij graag verduidelijkt zien onder welke MBA dit valt. Is dat artikel 3.48k (algemene regels) of artikel 3.200a (vergunningsplicht aangewezen in 3.200b)? Wij nemen aan dat de opslag van niet-gekwalificeerde grond en baggerspecie onder de vergunningsplichtige activiteit valt.

Tenslotte willen wij verzoeken om het toepassen van grond en baggerspecie in diepe plassen aan te wijzen als vergunningplichtige activiteit. Nu is gekozen om dit onderdeel te maken van de onder algemene regels vallende MBA toepassen van grond en baggerspecie. Het aantal projecten waarbij diepe plassen worden gerevitaliseerd is beperkt. In omvang en tijdsduur zijn het wel altijd aanzienlijke projecten waarbij altijd rekening gehouden moet worden met de

lokale omstandigheden. Hiermee zullen er naast de algemene regels altijd maatwerkregels en maatwerkvoorschriften aan een project zijn gekoppeld. Ook de afstemming met de omgeving speelt bij diepe plassen een belangrijke factor. Wij verwachten dat met een vergunning, in plaats van een melding 5 dagen voor aanvang, een zorgvuldigere en rechtszekerdere procedure en afweging zal plaatsvinden dan onder algemene regels. Met het losknippen zal ook de § 4.123 vereenvoudigd worden.

Regels bij milieubelastende activiteiten in hoofdstuk 4

§ 4.118 Graven onder de interventiewaarde

In lid 2 van artikel 4.1217 wordt een waslijst aan separaat te houden fracties benoemd. Voor grond onder de interventiewaarde is dit echt overdreven. Zo heeft het gescheiden houden van verschillende grondsoorten enkel een toegevoegde waarde als er sprake is van afgifte voor reiniging. Onder de interventiewaarde is scheiding op grondsoort enkel interessant vanwege de reinigingsstarieven. Het is aan de initiatiefnemer om daarop bij gescheiden houden rekening te houden. Ook is niet bepaald welke grondsoorten hoe van elkaar onderscheiden moeten worden. Ook het gescheiden houden van fracties boven de interventiewaarden past niet onder deze MBA omdat die fracties enkel vrijkomen bij de MBA boven de interventiewaarde. Verder wordt aan deze verplichting geen ondergrens in hoeveelheid aangehouden.

Het 2^e lid maakt de regelgeving zeker niet "eenvoudig beter". Als Rijksoverheid is het buitenproportioneel om hier regels voor te stellen. Wij zien graag dat het 2^e lid wordt geschrapt. Het 1^e lid borgt voldoende dat de verschillende kwaliteiten (schoon, wonen, industrie en niet-toepasbaar) gescheiden worden. Hier zou nog aan toegevoegd moeten worden dat deze verplichting pas geldt als van een fractie minimaal 25 m³ vrijkomt. Dit sluit aan bij de NIBM. Bij het niet opnemen van een ondergrens voorzien wij onnodig hoge bedrijfslasten en discussies met de toezichthouder.

In artikel 4.1220 is bepaald dat overtollige grond binnen vier weken na het graven moet zijn afgevoerd. In de praktijk blijkt een periode van vier weken voor inplannen van een keurig tot en met de laatste afvoer veelal te kort. Wij zien deze periode gaar aangepast naar acht weken. Wij vinden dit ook logischer omdat de periode van acht weken om aansluit bij de periode die genoemd is bij de speciale zorgplicht van artikel 2.10 lid 2 onderdeel j en de regelgeving zo eenduidiger wordt.

§ 4.119 Graven boven de interventiewaarde

In artikel 4.1222 is bij lid 2 onder g bepaald dat de naam en adres van de milieukundig begeleider een te melden gegevens is. In combinatie met het 3^e lid betekend dit dat als er tijdens de werkzaamheden van milieukundig begeleider wordt gewisseld het werk 5 dagen moet worden stilgelegd. Dit is een onnodige zware bedrijfslast omdat de eis dat de milieukundig begeleider erkend is blijft gelden. Wij zouden het doorgeven van de naam en contactgegevens van de milieukundig begeleider daarom liever verplaatst zien naar artikel 4.1223 en liefst ook los van de 5 dagenplicht.

Onder artikel 4.1225 lid 2 worden aan gescheiden houden fracties die niet herbruikbaar zijn vrijwel de gelijke eisen gesteld als bij graven onder de interventiewaarde. Wij zien onder dezelfde argumentatie ook hier graag een NIBM ondergrens van 25 m³ per fractie.

In artikel 4.1227 is bepaald dat overtollige grond binnen vier weken na het graven moet zijn afgevoerd. Onder dezelfde argumentatie bij artikel 4.1220 vragen wij ook hier om deze periode aan te passen naar acht weken en zo aan te sluiten bij de periode die genoemd is bij de speciale zorgplicht.

In artikel 4.1230 wordt bepaald dat de bestemming van de afgevoerde grond moet worden doorgegevens aan het bevoegd gezag. Dit is een overbodige ben lasten verhogende bepaling. De afgiftemelding van niet-herbruikbare materialen is al geregeld in de Wet Milieubeheer. Indien er herbruikbare grond voor opslag wordt afgevoerd is dat voor het bevoegd gezag terug te vinden in de administratie als bepaald in artikel 4.1247. Als herbruikbare grond naar een toepassing gaat is de informatieverstrekking al geregeld in artikel 4.1263. Wij verzoek om onderdeel a. bij artikel 4.1230 te schrappen om zo te voorkomen dat dezelfde informatie twee maal aan het bevoegd gezag moet worden verstrekt.

§ 4.120 Bodemsanering

In artikel 4.1232 is bij onderdeel f. van het 2^e lid bepaald dat de naam en adres van degene die de activiteit verricht moet worden gemeld. Dit is dubbel met artikel 2.16 onderdeel b. Waarschijnlijk wordt hier bedoeld op de erkende aannemer als bedoeld in artikel 4.1237. Om dit onderscheid te maken graag "verricht" aanpassen naar "uitvoert" (gelijk aan formulering bij artikel 4.1222).

Voor een afdeklaag is bepaald (artikel 4.1232 2^e lid onder h. en artikel 4.1235 2^e lid onder b.) dat deze moet bestaan uit grond. Wij nemen aan dat het een omissie betreft om hier geen herbruikbare baggerspecie voor toe te mogen passen. Wij zien graag dat "grond" in deze artikelonderdelen wordt aangepast naar "grond of baggerspecie".

Net als bij graven boven de interventiewaarden zien wij graag dat de naam en contactgegevens van de milieukundig begeleider geen deel uitmaakt van de te melden gegevens maar verplaatst wordt naar te verstrekken gegevens (zie verder onze eerdere argumentatie hierover).

Onder gelijke argumentatie als bij artikel 4.1230 vragen wij om onderdeel a. van artikel 4.1244 te schrappen. Bij artikel 4.1244 willen wij graag toegevoegd zien dat eventuele nazorgverplichtingen en gebruiksbeperkingen een verplicht onderdeel gaan uitmaken van de te verstrekken gegevens (het evaluatierapport).

§ 4.121 Opslaan herbruikbare grond en baggerspecie

In de titel staat "scheiden" terwijl onder het toepassingsbereik gesproken wordt van "samenvoegen". Wij nemen aan dat "scheiden" in de titel moet worden aangepast naar "samenvoegen".

Aan samenvoegen van partijen tot maximaal 25 m³ worden geen beperkingen gesteld. Bij artikel 4.1246 lid 2 kunnen hiermee de onderdelen c. e d. worden samengevoegd tot "en aanduiding of partijen worden samengevoegd tot een partij die groter is dan 25 m³". Onderdeel e. is een overbodig meldgegeven, zeker als gegeven dat ten minste vier weken vooraf moet worden gemeld. De kwaliteitsklasse volgt automatisch uit de kwaliteit voor samenvoeging van partijen. Onderdeel e. moet worden geschrapt.

In artikel 4.1247 worden per partij drie gegevens verplicht gesteld te administreren. De herkomst, de kwaliteitsklasse en de milieuverklaring (er staat per abuis nog kwaliteitsverklaring). Dit kan vereenvoudigd worden naar enkel de milieuverklaring. Hierin is de kwaliteitsklasse al verplicht vastgesteld. Ook de herkomst hoort in de milieuverklaring te zijn opgenomen. Dit laatste zullen wij nog bepleiten bij de opmerkingen op de aanpassing van het Bbk.

In artikel 4.1249 wordt gesteld dat hemelwater dat in contact is geweest met opgeslagen grond weer over die grond moet worden gesproeid. Dit is een vrijwel onuitvoerbare bepaling. Er is geen bodemvoorziening vereist bij de opslag in het algemeen zal het hemelwater dan ook in de bodem infiltreren. Als er opslag plaatsvindt op een bestaande dichte verharding, dan is deze vloer al voorzien van een hemelwateropvang en afvoer, meestal op een (bedrijfs)riool, en gelden hiervoor al regels m.b.t. de lozing. Verder merken we op dat het ontbreken van een verplichting tot bodembeschermende voorzieningen stoelt op het gegeven dat het water dat in contact is geweest met herbruikbare grond vrijwel geen verontreiniging daaruit meeneemt (zie nota van Toelichting pagina 121). Daarbij is het nationaal beleid om zoveel mogelijk hemelwater in de bodem te laten infiltreren. Als het hemelwater infiltreert is er geen sprake van een afvalwaterstroom en wordt automatisch invulling gegeven aan het oogmerk van dit artikel. Met dit alles verzoeken wij om artikel 4.1249 te schrappen.

Bij artikel 4.1254 merken wij op dat niet meer voorzien wordt in een algemeen verbod op het splitsen van samengevoegde partijen licht verontreinigde grond en baggerspecie. Maar wellicht dat dit in de Rbk achterblijft.

§ 4.123 Toepassen van grond en baggerspecie

Bij onze reactie op hoofdstuk 4 hebben we al gepleit voor het vergunningsplichtig stellen van het toepassen in diepe plassen. De vereenvoudiging die dit zal betekenen voor deze paragraaf spreekt voor zich en werken wij hier verder niet uit.

Wij zijn content met de splitsing tussen de eenmalige melding van de functionele toepassing (artikel 4.1262) en het informeren van het bevoegd gezag over de partijen die daarin worden toegepast (artikel 4.1263). Wel zouden we enkele gegevens die betrekking hebben op het

gehele project verplaatst zien worden naar de te melden gegevens. Ten eerste betreft dit de verwachte begin en einddata (artikel 4.1263 1^e lid onderdeel a.) en als tweede de kwaliteitsgegevens van de ontvangende respectievelijk de aangrenzende bodem (artikel 4.1263 1^e lid onderdeel d. en het bijbehorende 3^e lid). Dit kan plaatsvinden door het overleggen van de milieuverklaring van die bodem. Hierbij willen we wel de toevoeging op de uitzondering dat het verstrekken van deze gegevens niet hoeft plaats te vinden indien deze kwaliteit al blijkt uit de BKK die in het omgevingsplan is opgenomen.

Nu het verspreiden van baggerspecie plaats mag gaan vinden tot 10 km van de herkomstlocatie zijn wij van mening dat ook voor deze functionele toepassing (artikel 4.1264 1^e lid onderdeel h.) het melden van de gegevens onder artikel 4.1263 2^e lid onderdelen a. (functionele toepassen verspreiden baggerspecie), b. (de totale hoeveelheid die wordt toegepast) en c. (de kadastrale aanduiding van de toepassingslocatie) hierop van toepassing horen te zijn. Wij verzoeken het 3^e lid onderdeel d. van artikel 4.1262 hierop aan te passen.

Bij artikel 4.1263 1^e lid onderdeel a. wordt gevraagd van iedere partij de verwachte einddatum van toepassing door te geven aan het bevoegd gezag. Dit is een nieuwe eis en dus een lastenverzwaring voor het bedrijfsleven t.o.v. het Bbk. In het verbetertraject Bbk is deze verzwaring ook niet aan de orde geweest. De belofte is om geen lastenverzwaringen in te voeren en regels van het Bbk, zover het geen verbetering betreft, beleidsneutraal over te nemen. Wij verwachten dat de overheid zich aan dit uitgangspunt zal houden en minimaal het doorgeven van de verwachte einddatum per partij schrapt. Zoals boven aangegeven zijn wij evenwel bereid om de verwachte start en einddatum van het hele project in de melding onder te brengen.

Bij artikel 4.1263 1^e lid kan onderdeel b. komen te vervallen als gehoor wordt gegeven aan ons pleidooi (bij onze reactie op de aanpassing van het Bbk) om de herkomstlocatie verplicht onderdeel te maken van de milieuverklaring.

Bij de informatieverstrekking per partij (het verstrekken van de milieuverklaring) is de eis gesteld dat dit 5 werkdagen voor het aanbrengen moet worden plaatsvinden. Nu een groot deel van de gegevens over de activiteit al gemeld is (artikel 4.1262) kan hier een aanzienlijke lastenvermindering worden doorgevoerd door de 5-dageneis voor de individuele milieuverklaringen te laten vervallen. Het verstrekken vooraf verstrekken kan wel zonder die 5 dagen blijven bestaan. In de praktijk geeft deze 5 dagen wachttijd veel onnodig oponthoud in de uitvoering. Ook is dit administratieve onderdeel een eenvoudig handhavingselement waar veel toezichtcapaciteit in zit met een minimum aan milieuresultaat. Dit is de uitvoerende partijen al lange tijd een doorn in het oog. Om problemen te voorkomen doen veel bedrijven meerdere meldingen voor één partij om flexibel te zijn in de afzet. Hiermee ontstaat een oneigenlijk beeld van wat er werkelijk wordt toegepast. Wij pleiten er voor om voor de verstrekking van de milieuverklaring per partij de 5 werkdagen los te laten en enkel nog "voor begin van de activiteit" in het 1e lid van artikel 4.1263 op te nemen.

In artikel 4.1265 is, naar wij aannemen abusievelijk, de bewaarplicht van de gegevens onder artikel 4.1263, gekoppeld aan de verrichters van de activiteit die deze gegevens al aan het bevoegd gezag hebben overlegd. Deze bewaarverplichting hoort, en was onder het Bbk, juist opgelegd te worden aan die toepassers die deze gegevens niet aan het bevoegd gezag hebben gemeld. Ondanks dat in de meeste gevallen automatisch wel aan deze verplichting zal worden voldaan is het beschikbaar houden van gegevens die al aan het bevoegd gezag zijn overlegd een verplichting die niet past bij de uitgangspunten van de Omgevingswet. Het opnieuw opvragen of inzicht willen krijgen van deze gegevens is een onnodige bedrijfslast. Wij verzoeken de bewaarplicht van het 1^e lid te verplaatsen naar het 2^e lid.

Bij artikel 4.1269 over grootschalige toepassingen merken wij op dat het grootschalig toepassen in een afdeklaag van een saneringslocatie of in een afdeklaag van een stortplaats niet meer mogelijk blijft. In eerdere discussie over deze mogelijkheid is geconcludeerd dat indien de inrichting van een sanerings- of stortlocatie hier om vraagt, er geen rede is om de grootschalige toepassing hier niet toe te staan. Natuurlijk moet ook in deze gevallen er een functionele rede zijn om (delen) van het terrein met minimaal 2,5 meter op te hogen waarbij een totale hoeveelheid van meer dan 5000 m³ voor nodig is. Wij verzoeken om de mogelijkheden voor grootschalige toepassingen beleidsneutraal uit het Bbk over te nemen en onderdeel c. (van het 1^e lid van artikel 4.1264) weer toe te voegen aan artikel 4.1269 1^e lid onderdeel b.

De aanpassing van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Artikel II)

In de nota van Toelichting wordt, onder 5. Digitalisering op pagina 98, ruim ingegaan op het nut van een kaart in de omgevingsplannen waarop alle bekende bodeminformatie beschikbaar zou worden gesteld. Evenwel wordt er in het Bkl geen instructie opgenomen om gemeenten verplicht voor te schrijven de hun bekende bodeminformatie op een kaart vast te leggen en beschikbaar te stellen. Wij vinden dit een gemiste kans. Zoals aangegeven biedt een dergelijke kaart voor een initiatiefnemer een basis om te bepalen of, en zo ja welk bodemonderzoek nog nodig is. Het beschikbaar hebben van een kaart beperkt de onderzoekslasten en bevordert de toegang tot bodeminformatie. Wij zijn ons ervan bewuste dat dit een grote inspanning vereist, maar voor de bedrijven en burgers zal dit leiden tot een aanzienlijke lastenvermindering. Toch een hoofddoel van de Omgevingswet. Veel van deze bodeminformatie is door bedrijven en burgers verkregen bij vergunningaanvragen en overige informatieverstrekking aan het bevoegd gezag. Het is niet meer dan redelijk dat deze informatie ook voor een ieder ten nutte komt. Wij pleiten er voor een instructie op te nemen waarmee gemeenten verplicht worden de hun bekende bodeminformatie binnen een redelijke termijn op een kaart in het Omgevingsplan vast te leggen en beschikbaar te stellen.

De aanpassing van het Besluit bodemkwaliteit (artikel VI)

Bij de aanpassingen van de definities onder artikel 1 zien wij dat aan de definitie van grond de 20 % bodemvreemd materiaal is toegevoegd. Wij zien dit niet als een slimme keuze. Hierbij

vragen we ons af waarom dit bij baggerspecie niet is ingevoegd. Maar belangrijker is het conflict dat hierbij ontstaat met de definitie van bodemvreemd materiaal. Dit betreft namelijk materiaal dat niet als grond kan worden aangemerkt. Volgens de definitie van grond kan grond bestaan uit 20% niet-zijnde grond. Verder geeft dit een (onbedoeld) probleem bij de interpretatie van het 3^e lid. Hier is gesteld dat grond en baggerspecie ten hoogste met 20 % bodemvreemd materiaal mag zijn vermengd. Hiermee mag grond 24% bodemvreemd materiaal bevatten (en baggerspecie nog steeds 20%). Dit lijkt ons niet de bedoeling. Wij stellen voor om de toevoeging “en ten hoogste 20 % bodemvreemd materiaal” in de definitie van grond (weer) te schrappen. Tevens stellen wij voor om de definitie van bodemvreemd materiaal aan te passen naar: materiaal dat niet van nature in de bodem wordt aangetroffen.

Er zijn nieuwe definities opgenomen voor partij grond en partij baggerspecie. De definitie voor “partij” is verdwenen. Ook ontbreekt een definitie voor partij bouwstoffen. Wij zien deze aanpassingen niet als een verbetering en zeker niet als een vereenvoudiging. Kortom in tegenspraak met “eenvoudig beter”.

In het verbetertraject is uitvoerig gediscussieerd over het begrip partij. Via een werkgroep, een commissie en uiteindelijk het Implementatieteam is toen gekozen voor een nieuwe definitie van partij: “hoeveelheid aaneengesloten bouwstof, grond of baggerspecie, die vanuit herkomst, aard en samenstelling als eenheid zal worden gekeurd, verhandeld of toegepast”. Wij verzoeken om deze definitie ook zo op te nemen in het Bbk. De toevoegingen als nu bij partij grond en partij baggerspecie staan kunnen eenvoudig worden toegevoegd in een 4^e lid op een gelijksoortige basis als in het 3^e lid dit voor de 20 % bodemvreemd materiaal is gebeurd. Voordeel hierbij is tevens dat enkel de afstand (onderbreking) vóór ontgraven nog hoeft te worden beschreven.

Bij de definities zijn voor partijkeuring en voor verklaring op grond van een partijkeuring wordt voor beide aangegeven dat dit de milieuverklaring betreft. Dat is feitelijk onjuist. De partijkeuring volgens SIKB protocol 1001 betreft het proces van het uitvoeren van de keuring. SIKB protocol 1001 is een procesprotocol en geen productprotocol. Op basis van de rapportage kan, op grond van het Bbk door een ieder, een milieuverklaring worden afgegeven. Ook deze verklaring wordt een partijkeuring genoemd. Dat is verwarrend. De definitie van partijkeuring hoort te duiden op het proces volgens SIKB protocol 1001. Bij de nieuwe definitie van milieuverklaring en in artikel 27, 28 en 29 is dit wel goed aangegeven.

In artikel 29 wordt in het 3^e lid bepaald dat een verklaring op grond van een bodemkwaliteitskaart moet worden afgegeven door degene die de grond of baggerspecie toepast. Dat is niet het juiste stadium. De verklaring moet al worden opgemaakt bij het vrijkomen (ontgraven). Daar kan verklaard worden uit welk ontgravingsprofiel de partij is vrijgekomen. Ook moet voor het moment van ontgraven het vooronderzoek zijn uitgevoerd (o.a. voor uitsluiten asbestverdenking en puntbron op de ontgravingslocatie). Met de milieuverklaring kan afvoer naar een toepassingslocatie plaatsvinden, maar ook naar een grondbank of opslaglocatie. Zoals nu is bepaald mag een partij die een milieuverklaring op

Betrouwbaar Omgaan met Grondstromen

Branche Organisatie Grondbanken

Postadres Postbus 1104, 1000 BC Amsterdam
IBAN NL38INGB 0684542498
KvK 24295960

T 020 - 254 41 00
E secretariaatbog@amsterdam.nl
I www.grondbanken.net

basis van de bodemkwaliteitskaart kan krijgen niet zonder vergunning in opslag worden genomen. De verklaring op basis van een bodemkwaliteitskaart moet worden afgegeven door degene bij wie de partij vrijkomt of door degene die de partij levert (voor toepassing op de markt brengt).

In artikel 30 wordt bepaald wat er in de milieuverklaring moet zijn opgenomen. Hierbij ontbreken nog enkele essentiële zaken. Namelijk welke van de verschillende milieuverklaringen het betreft, de herkomstlocatie (ontgravingslocatie of productielocatie), door wie de verklaring is afgegeven en als de verklaring geldt voor een partij de omvang hiervan in tonnen. Wij pleiten voor een verplichting in artikel 30 om deze gegevens op te nemen in de milieuverklaring. Dit leidt tevens tot vereenvoudiging van diverse bepalingen in het Bal en maakt toezicht op de milieuverklaringen mogelijk. Een deel regelen in artikel 30 Bbk en een deel, via artikel 31, regelen in de Rbk maakt de inhoud niet duidelijker.

In het 7^e lid van artikel 30 wordt bepaald dat de milieuverklaring ook de onderliggende voor de kwaliteit relevante gegevens moet bevatten. Volgens pagina 281 van de Nota van Toelichting betreft dit o.a. de meetgegevens van de onderzochte stoffen. Dit gaat te ver. De functie van de milieuverklaring is juist dat op een simpele toegankelijk wijze de conclusie over de kwaliteit wordt verstrekt. In de handel en voor het toepassen moet op de milieuverklaring kunnen worden vertrouwd. Het overleggen van de onderliggende gegevens betekend ook een lastenverzwaring t.o.v. het huidige artikel 42 Bbk. De belofte is om geen lastenverzwaringen in te voeren en regels van het Bbk, zover het geen verbetering betreft, beleidsneutraal over te nemen. In plaats hiervan zou de verplichting tot het bewaren van de onderliggende gegevens moeten worden opgelegd aan degene die de milieuverklaring opstelt. Eventueel kan voor de milieuverklaring worden verplicht op te nemen op welke parameters de bodem, de bouwstof of partij is onderzocht.

Wijziging Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen (artikel XI)

Wij zijn verheugd dat ook in Nederland de mogelijkheid geboden gaat worden om materialen voor nuttige toepassing langer op te slaan dan de huidige 3 jaar, onder de voorwaarde dat dit dan plaatsvindt op stortplaatsen die voldoen aan de (Europese) regels voor stortplaatsen. Dit gaat meer ruimte bieden voor de circulaire economie. Dit blijkt althans uit de Nota van Toelichting. Onder artikel XI moet hiervoor nog wel artikel 11^e van het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen worden aangepast.

Het overgangsrecht (artikel XV)

In het 3^e lid is wordt voor diepe plassen een overgangsrecht vastgelegd van drie jaar. Dit is onacceptabel kort. Vergunning voor het herinrichten van diepe plassen hebben veelal een langere looptijd (circa 10 jaar). Voor deze periode zijn ook contracten gesloten, zowel over de levering en verwerking als over de tarieven. Deze afspraken zijn niet zomaar open te breken.

Wij pleiten voor "eerbiedigende werking" ofwel, een afgegeven vergunning moet blijven gelden tot het project is afgerond. Tijdens het spel de regels veranderen kan (en zal) leiden tot meerkosten die door de uitvoerende partij niet meer verhaald kunnen worden op de opdrachtgever.

Wij sluiten hiermee aan op hetgeen in het concept Invoeringsbesluit Ow onder 5. Hoofdlijnen van het overgangsrecht is opgenomen. Met name dat de regering hiervoor zes uitgangspunten hanteert waarbij is aangegeven dat het uitgangspunt Rechtszekerheid, waaronder de eerbiedigende werking van vergunningen, voorgaat op Snelle invoering

Het beperken van het overgangsrecht tot drie jaar zal leiden tot veel discussie hierover en zal volgens ons alleen maar verliezers kennen. Omdat de uitvoering van de bedrijfseconomische toets (BET) en de bijbehorende discussie tussen de overheden en het bedrijfsleven nog loopt zullen we er nu niet meer over inbrengen.

Bij het overgangsrecht missen wij nog overgangsrecht voor milieuhygiënische verklaringen die al zijn afgegeven (voor partijen die nog niet zijn toegepast en voor vastgestelde kwaliteit van de bodem). Ook moet er overgangsrecht komen om het bedrijfsleven in staat te stellen de SIKB BRL-en en protocollen aan te passen en in te voeren. Met name voor BRL 9335 en bijbehorende protocollen omdat daar in gereguleerd is in welke kwaliteiten partijen worden gekwalificeerd en in welke vorm de milieuhygiënische verklaring wordt afgegeven. Op pagina 293 van de Nota van Toelichting is wel opgenomen dat er voldoende tijd zal zijn voor erkende instellingen om zich hier op voor te bereiden, maar het systeem van certificeren door certificerende instellingen is er niet op ingericht dat alle gecertificeerde bedrijven op één dag over kunnen stappen op een nieuwe versie. Ook de wetgever kan niet ruim vooraf garanderen op welke datum de nieuwe regelgeving in werking zal treden. Het opnemen van enig overgangsrecht is onontbeerlijk.

Wij nemen aan dat er serieus met onze inbreng rekening zal worden gehouden in de verdere ontwikkeling van de regels onder de Omgevingswet. Mocht er verdere toelichting gewenst zijn dan horen wij dat graag.

Met vriendelijke groet,

Flip van Keulen
Voorzitter Branche Organisatie Grondbanken